

Državni izpitni center

M 2 0 2 6 4 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

TEORIJA IN ZGODOVINA DRAME IN GLEDALIŠČE

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 29. avgust 2020

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prve in zadnje replike uokvirjajo dogajanje januarja 1990, Ružin pogreb, odhod slovenske delegacije s 14. kongresa zveze komunistov Jugoslavije, Alisin prvi poljub, Dunjino flirtanje z Igorjem, Karlovo nasilje nad Dunjo in razpad zakona. (Po smislu.) ♦ 1945, 1990, 2011 ♦ Prostor je označen s socialističnim pohištvom, v ozadju nekaj stilnega, kolo brez sprednjega kolesa kot metafora zataknjenosti v času, vzdušje je nelagodno, utesnjujoče, izklopljen televizor, užaljena zaljubljenca ..., nato Dunjin izbruh, pritoževanje nad državo, v kateri je vse za en drek. (Po smislu.) 	Za popis prelomnih dogodkov do 3 točke, za dogajalne čase 1 točka, za opis prostora in vzdušja do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	7	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nataša vstopi kot prišlek, kot nova oseba v hišo Prozorovih na praznovanje Irininega godu 5. maja. Na prizorišču so vse tri sestre, vstopita še Čebutikin, Soljoni in Tuzenbah. Anfisa in Ferapont prineseta torto iz deželne uprave, od Protopopova. Vstopi Veršinin, sprva kot neznan polkovnik, nato pa se izkaže za znanca mrtvega očeta, ki prihaja iz Moskve, Andrej zadaj igra violino ... ♦ Maša predhodno označi Natašo kot ošabnico, ki se neokusno oblači, in upa, da se njen brat samo šali. ♦ Natančno tako neokusno oblečena vstopi Nataša v „domačo“ razporeditev dramskih oseb v odlomku A. Kot tujka. Nosi rožnato obleko z zelenim pasom. To opazi Olga v sprejemnici in jo opomni zaradi neprimernosti. (Po smislu.) 	Za opis razporeditve do 3 točke, za predhodno oznako Maše do 2 točki, za oznako v odlomku do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V uvodnih didaskalijah Olga nosi modro uniformo učiteljice ženske gimnazije in stoje, med hojo popravlja dijaške zvezke. 	Za kostum in opravilo do 2 točki, za časovne informacije do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odlomek lahko razdelimo na tri dramske situacije, če je dramska situacija celota odnosov, ki se vzpostavljajo med dramskimi osebami v določenem trenutku dogajanja, in se spremeni, ko se spremeni konfiguracija (liki odidejo, pridejo). ♦ vstop Nataše/Natalije Ivanovne in pogled v zrcalo (po smislu) ♦ Olga in Nataša v sprejemnici, opazka o neokusni kombinaciji oblačil/o zelenem pasu (po smislu) ♦ zajtrk v salonu, Mašino trkanje z vilicami (po smislu) 	Za razdelitev do 3 točke, za ključnike do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ D ♦ Prva in zadnja replika izpostavljata Natašino povzpetništvo: najprej je prepovedala zabavo, zasedla prostor, izselila sestre in zdaj si je prisvojila še etiko/moralo/okus. (Po smislu.) 	Za pravilno obkroženo dejanje 1 točka, za utemeljitev do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Izjava ga označi kot učitelja, samo učitelj daje ocene za obnašanje – „profesionalna deformacija“. ♦ Kasneje se izkaže tudi kot precej dolgočasen in nepozoren, saj Irini daruje isto knjigo o zgodovini gimnazije zadnjih petdeset let, ki ji jo je podaril že za veliko noč (pred kratkim) ... 	Za oznako iz replike 1 točka, za opis dejanja do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ponovi se v 2. dejanju, ko Nataša prepove obisk maškar, ker je Bobik bolan. Maša ponovno izgovori rečenico in Natašo označi kot malomeščanko. 	Za določitev dejanja 1 točka, za opis okoliščin do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Maša – Kuligin – Veršinin ♦ Maša, generalova hči, je poročena s Kuliginom že sedem let. Moža prenaša, a zaljubljena je v Veršinina. ♦ Fjodor Ilič, Kuligin, je gimnazijski učitelj, Mašin mož. Neskončno je potrpežljiv in zaljubljen v Mašo. ♦ Aleksander Ignjatjevič Veršinin, je podpolkovnik, komandant baterije, poročen s „samomorilsko“ ženo in ima dve deklici. Zaljubljen je v Mašo, na koncu odide, Maša ostane. 	Za oznako vsake osebe do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Situacijska komika nastane zaradi preobrata, ker si Vlado z imenitno „žajfico proti aknam pere rit“. Situacija je smešna zaradi Alisine reakcije, ki ji je zaradi tega nerodno pred Markom. (Po smislu.) 	Za opis do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Hrepenenje, elegični ton in humor so trije elementi dramaturgije Čehova. Imeti humor pomeni ljubiti človeka kljub njegovim slabostim. Med njegovimi osebami je malo sebično preračunljivih ljudi: Serebrjakov, Trigorin, Nataša, Jaša. Več je čudakov, prismojencev, pozerjev, spakljivcev, torej ljudi, ki niso hudobni, pač pa komični in groteskni in kot taki protiigra resnim, vzvišenim osebam. (V. Kralj iz T. Viher, spremno besedilo k <i>Tri sestre</i>. DZS, 1998.) ♦ Avtorjeva označba Treh sester kot komedije se zdi podprta še z njeno očitno motivno sorodnostjo s francosko comédie de mœurs, komedijo zakonskega trikotnika. V Treh sestrah so kar trije ljubezenski trikotniki: Veršinin – Maša – Kuligin, Andrej – Natalija – Protopopov in Tuzenbah – Irina – Saljoni. Seveda so vsi ti ljubezenski zapleti pri Čehovu postavljeni v drugi plan, niso akcijski, marveč samo nrapovpisni motivi, žanrsko slikanje okolja. (V. Kralj, <i>Naša sodobnost</i>, 1956. https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-5TV6UTR5) 	Za vsak argument do 2 točki.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ Igor je iz Sarajeva, babica Ruža mu je pomagala med študijem. V odlomku pride na Ružin pogreb in ostane čez noč pri Marku v zgornjem stanovanju. Med Dunjo in Igorjem slutimo naklonjenost, nevidno vez, kar se Karlu ne dopade. Igor, alkohol in Dunjina zavrnitev ponovne cerkvene poroke so sprožilci za Karlovo nasilje. Igorju kasneje med balkansko vojno Marko nasloni nož na vrat. (Po smislu.) 	Za pravilni odgovor 1 točka, za opis usode do 3 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Bila je nemška socialistična političarka, mirovna aktivistka in borka za pravice žensk. Ena najvidnejših iniciatorok Mednarodnega dneva žensk. Pomanjkljiva enakopravnost med spoloma je posledica vladajoče socialne in ekonomske situacije, ki jo zaznamuje primarno protislovje med kapitalom in delom. Njena zahteva je bila predvsem zahteva po <u>ekonomski svobodi in neodvisnosti žensk</u>. ♦ Po neodvisnosti in izobrazbi hrepenita že Karolina in Monika, ki živita še v monarhiji. Kljub temu da je Monika sprva Karolinina služkinja, s spremembo sistema postaneta obe ekonomsko enakopravni in neodvisni. Monikina hčerka Ruža je samozavestna in borbena ženska, tudi zaradi časa po osvoboditvi, leta 1945. Njuni hčerki sta ekonomsko odvisni, Dunja od svojega moža, Maša pa je vpeta v t. i. nevidno gospodinjsko delo. V zadnji generaciji predvsem Lucija tudi z nečednimi posli svojega moža dosega nov tip ekonomske neodvisnosti, ki ji Alisa, glasnica intelektualnega sveta, nasprotuje. (Po smislu.) 	Za oznako Clare Zetkin do 2 točki, za oznako štirih generacij do 4 točke.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	5	<ul style="list-style-type: none">♦ 1901♦ Stanislavskim♦ Veršinina♦ Olgo Knipper♦ Tuzenbahom	Za vsak odgovor 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	5	<ul style="list-style-type: none">♦ Eva Jesenovec (Ruža)♦ Gregor Gruden (Aleksander Kralj)♦ Barbara Hieng Samobor♦ Dogajanje je postavljeno v leto 1945, Aleksander Kralj in Ruža se vselita v gosposko hišo. Ruža kaže na svojo „zaznamovanost“, kot deklici so ji skoraj zmrznili prsti na nogah. Aleksander ni najbolj zadovoljen s svojim položajem.	Za odgovore 1 točka, za dramski čas in vzdušje 2 točki.

Skupno število točk: 65